

ประวัติย่อ
curriculum vitae (CV)

ปฐมพงษ์ โพธิ์ประสิทธิ์นันท์

(ที่ให้หน่วยงานต่างๆเมื่อได้รับเชิญในฐานะวิทยากรตั้งแต่พ.ศ. 2546)

1. ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน

อาจารย์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาบูรพคดีศึกษา (Oriental Studies) ระดับ P4 (ระดับ 6) สังกัดภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม เคยมีผลงานเขียนทั้งบทกวีและบทความตามสื่อมวลชนหลายแขนงมาเรื่อยๆ ก่อนจะปักหลักทำงานสอนและวิจัยในวิชาชีพที่ถนัดอย่างจริงจังในปัจจุบัน

2. ประวัติการศึกษา

ดร.ปฐมพงษ์เกิดในครอบครัวที่มีพ่อแม่เป็นชาวนาและหมอลำพื้นบ้านในเวลาเดียวกัน บิดาเป็นชาวอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มารดาเป็นชาวอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ บวชเป็นสามเณรเมื่ออายุ 12 ปีแล้วย้ายจากต่างจังหวัดมาพำนัก ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ภายใต้การดูแลของพระพรหมมุนี (จุนท์ พุทธิมธุโต ป.ธ.๙) ซึ่งเป็นหัวหน้ากรรมการแผนกตำรามหามกุฏราชวิทยาลัย, กรรมการมหาเถรสมาคมและแม่กองธรรมสนามหลวงในปัจจุบัน โดยสอบได้เปรียญ 9 ขณะเป็นสามเณร ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ เป็นนาคหลวงอุปสมบท ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) รูปแรกของวัดบวรนิเวศวิหาร, สำเร็จการศึกษาศาสนศาสตร์บัณฑิต (สาขาภาษาและวรรณคดีอังกฤษ) เกียรตินิยมได้ที่ 1 ในคณะมนุษยศาสตร์จากมหามกุฏราชวิทยาลัย ระหว่างศึกษาเป็นประธานคณะกรรมการบริหารชมรมภาษาอังกฤษ ของคณะมนุษยศาสตร์ มหามกุฏราชวิทยาลัย หลังจากอุปสมบทเป็นพระภิกษุที่วัดบวรนิเวศวิหารได้ไม่นาน ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในฐานะเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

ต่อมา ได้ทำหนังสือขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตลาสิกขา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกได้ประทานทุนส่วนพระองค์จากมูลนิธิถ้อยถนอม ๑๐๐ ปี ซึ่งตั้งขึ้นเพื่ออนุสรณ์ถึงโยมมารดาของพระองค์ให้ศึกษาต่อจนสำเร็จอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสันสกฤต-บาลีจากภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีศ.(พิเศษ) วิสุทธิ์ บุญยกุล ราชบัณฑิต สาขาภาษาสันสกฤต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก (ซึ่งขณะนั้นมีท่านศ.สัญญา ธรรมศักดิ์เป็นประธาน) ได้ติดต่อให้ทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการวารสาร WFB Review ซึ่งเป็นวารสารขององค์การฯ มาเรื่อยๆ ก่อนที่เจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช จะทรงแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการประจำมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์แล้วทรงสนับสนุนทุนให้ไปศึกษาต่อในประเทศอังกฤษ จนสำเร็จปริญญาโททางวรรณคดีสันสกฤตของพระพุทธศาสนาพหุภาษาและของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู จาก 'วิทยาลัยบูรพคดีศึกษาและแอฟริกาศึกษา มหาวิทยาลัยลอนดอน' (School of Oriental and African Studies, University of London) โดยมีอาจารย์ ดร.ท.เดอช สกอรับสกี (Tadeusz Skorupski) หัวหน้าภาควิชาพุทธศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยลอนดอน ชาวโปแลนด์เป็นที่ปรึกษา และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจากคณะบูรพคดีศึกษา (Faculty of Oriental Studies) จากสถาบันตะวันออก มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด ประเทศอังกฤษ โดยสังกัดวิทยาลัยเซนต์แอนส์ (St Anne's College, Oxford University) ระหว่างศึกษาในออกซฟอร์ด มี ศ.ดร.ริชาร์ด ฟรานซิส กอมบริช (Richard Francis

Gombrich) ผู้ก่อตั้งศูนย์พุทธศาสนศึกษาในมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด (Oxford Centre for Buddhist Studies) และ อาจารย์ ดร.เจมส์ เบนสัน (James Benson) ผู้อำนวยการฝ่ายของมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ดเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.เกียรติคุณ

- บวชเป็นสามเณรเมื่ออายุ 12 ปี สอบได้เปรียญ ๙ ขณะเป็นสามเณร เมื่ออายุ 20 ปี วัดบวรนิเวศวิหาร (เรียนบาลี ทั้งหมด 8 ปีซึ่งเป็นสถิติที่เร็วที่สุดในหมู่มิกษุสามเณรผู้เรียนบาลีทั่วประเทศในปัจจุบัน) ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ เป็นนาคหลวง อุปสมบท ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ภายใต้พระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกทรงเป็นพระอุปัชฌาย์ หลังจากนั้น เจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช ทรงสนับสนุนทุนการศึกษาโดยตลอด

-ได้รางวัลคะแนนดีเด่นสาขาสันสกฤตในนามนิสิตจุฬาย จากมูลนิธิคีตากรรมประเทศไทยระหว่างเป็นนิสิต อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาย

- ได้ทุนการศึกษาโบเดน (Boden scholarship) ระหว่างเป็นนักศึกษาปริญญาเอกเป็นเวลา 4 เทอมจาก สถาบันตะวันออก มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด

-ได้ทุนจากอ็อกซฟอร์ดเพื่อไปทำวิจัยทางอินเดียศึกษาเพิ่มเติมที่ภาควิชาสันสกฤตและอินเดียศึกษา (Department of Sanskrit and Indian Studies) มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สหรัฐอเมริกา

-ได้ทุนจากอ็อกซฟอร์ดเพื่อไปทำวิจัยทางอินเดียศึกษาเพิ่มเติมที่มหาวิทยาลัยปารีสในฝรั่งเศส (Collège de France, Collège de Sorbonne) และสถาบันตะวันออกไกลของฝรั่งเศส (École française d'Extrême-Orient) ในกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

4.สาขาที่สนใจเป็นพิเศษ (สอนและทำวิจัย)

วิชาที่สนใจทำวิจัยและสอนระดับปริญญาเอก: พระเวทกับพระพุทธศาสนา (Vedism and Buddhism), ภาษาและวรรณคดีบาลีและสันสกฤต (Pali and Sanskrit Languages and Literatures), พระพุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Buddhism in South East Asia), ความเชื่อทางศาสนาในอเวสตะและพระเวท (Religious Traditions in Avestan and Vedic Texts); วิชาที่สอนระดับปริญญาโท: พุทธปรัชญาเปรียบเทียบกับปรัชญาตะวันตก, พุทธจริยศาสตร์, ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู, คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ฯลฯ; วิชาที่สอนระดับปริญญาตรี: พระพุทธศาสนากับการรักษาโรค (Buddhism and Healing), จรรยา บรณแพทย์-พยาบาลตามทวศนะของพระพุทธศาสนา (Buddhist Medical Ethics), อารยธรรมโลกตะวันตก-ตะวันออก (World Civilisations: East and West), ปัญหาจริยธรรมในสังคมยุคโลกาภิวัตน์

5.หน้าที่การงานในปัจจุบัน

5.1 ภายในมหาวิทยาลัย

-ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิต สาขาพุทธศาสนศึกษา (นานาชาติ) โครงการร่วมระหว่าง คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และวิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

-คณะกรรมการปรับปรุงเว็บไซต์มหาวิทยาลัยมหิดลภาคภาษาอังกฤษ (<http://www.mahidol.ac.th>)

-อาจารย์พิเศษวิชา 'จรรยาบรรณแพทย์-พยาบาล' และ 'พระพุทธศาสนากับการรักษาโรค' คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

-กรรมการคัดเลือกนักศึกษาให้เข้าศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการยาเสพติด (โครงการ
ร่วมระหว่างคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลและบัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล)

-อาจารย์พิเศษวิชามนุษยศาสตร์บูรณาการให้นักศึกษาปริญญาตรีทุกคณะที่มหาวิทยาลัยมหิดล อาทิคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล,
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, หลักสูตรไอซีที(นานาชาติ)ของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

5.2 บริการวิชาการนอกมหาวิทยาลัย

-ที่ปรึกษาทางวิชาการ มูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (สมเด็จพระสังฆราชฯทรงตั้ง)

-ที่ปรึกษาทางวิชาการ สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง ของคณะสงฆ์ไทย

-ที่ปรึกษาทางวิชาการ ประจำมูลนิธิแผ่นดินธรรม ในพระสังฆราชูปถัมภ์

-กรรมการอำนวยการ ประจำสำนักงานใหญ่องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก

-กรรมการมูลนิธิปัญญาภาพ (อนุสรณ์ถึง อ.สุชีพ ปุญญานุภาพ)

6.หน้าที่การงานในอดีต

-ที่ปรึกษาเกิตติมศักดิ์ คณะกรรมการ การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมสภาผู้แทนราษฎร (รัฐบาล ฯพณฯ ชวน หลีกภัย)

-คอลัมนิสต์หนังสือพิมพ์มติชน ปีพ.ศ. 2537; คอลัมนิสต์หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ปีพ.ศ. 2547

-อาจารย์พิเศษวิชา จริยศาสตร์ พระพุทธศาสนา ที่ อายูรเวทวิทยาลัย (หมอชีวกโกมารภัจจ์) ตามคำเชิญของ ศ.นพ. อวย เกตุสิงห์

-บรรณาธิการ WFB Review ขององค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก(แทนอ.ศิริ พุทธศุภร์ ตามคำเชิญของ อ. สุชีพ ปุญญานุภาพ)

-บทกวีและบทความทั้งวิชาการและกึ่งวิชาการ เคยปรากฏตามนิตยสารทางพระพุทธศาสนารายเดือน, รายปักษ์และหนังสือพิมพ์รายวัน อาทิ มติชน
ทั้งรายวันและรายสัปดาห์, สยามรัฐรายวันและรายสัปดาห์, บางกอกโพสต์, วารสารพ.ศ.ล, นิตยสารธรรมจักร, นิตยสารสมาธิ, วารสารสำนัก
เลขานุการสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกและหนังสือพิมพ์ในโอกาสพิเศษต่างๆ ทั้งในนามจริงและนามแฝง ไม่
ต่ำกว่า 80 เรื่อง

7.ตำราทางวิชาการและหนังสืออื่นๆที่จัดพิมพ์

ศิลปะในการแปลภาษาบาลี. กรุงเทพฯ: มูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย .

ประวัติภาษาบาลี: ความเป็นมา และที่สัมพันธ์กับภาษาปรากฏฤตและสันสกฤต . กรุงเทพฯ : มูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย

-บาลี-สันสกฤตวิชาการ (บรรณาธิการ). รวมบทความนักบาลีและสันสกฤตร่วมสมัย มูลนิธิมหามกุฏ ฯ จัดพิมพ์เนื่องในวันประสูติสมเด็จพระญาณ
สังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆ ปริณายก และเนื่องในวาระครบรอบ 100 ปี แห่งการสถาปนามหามกุฏราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: มหามกุฏราช
วิทยาลัย.

-ภาษาและภาษาศาสตร์ในบาลีและสันสกฤต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

-สวดมนต์ สมาธิ วิปัสสนา รักษาโรคได้ (บรรณาธิการ). ดร.พินิจ รัตนกุล เขียน. นครปฐม: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
ครอบครัวคณะแพศย์หาทุนดำเนินการจัดพิมพ์เพื่อแจกเป็นธรรมทานแก่พุทธบริษัททั่วไป.

-ธรรมโอสถ (บรรณาธิการ). นครปฐม: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2550 ครอบครัวคณะแพศย์หาทุนดำเนินการจัดพิมพ์เพื่อแจกเป็นธรรมทานแก่
พุทธบริษัททั่วไป.

-*Nine Lectures on Buddhism* (ed.). A Collection of Articles from an International Conference held by the World Fellowship of Buddhists at Thammasat University in honour of H.M. King of Thailand on his 60 th Birthday Anniversary. Bangkok: The World Fellowship of Buddhists.

8.บทความทางวิชาการ

"การศึกษาของสงฆ์ในอดีต (ตั้งแต่สมัย พุทธกาลจนถึงรัชกาลที่ 4)." ใน 100 ปี มหาภูมิบาลวิทยาลัย 2436 - 2536. กรุงเทพฯ : มูลนิธิมหาภูมิบาลวิทยาลัย, 2536, pp. 409-425

"ความหมายดั้งเดิมของอาตมัน (อัตตา) ในอินเดีย." นิตยสารธรรมจักร ปีที่ 84 ปีที่ 85 ฉบับที่ 5 กุมภาพันธ์ 2544, pp. 64-71.

"ภิกษุณีและสามเณรีในประเทศไทย: ทางตันและทางออก." นิตยสารธรรมจักร พฤศจิกายน 2545 (ภาคที่หนึ่ง) และธันวาคม 2545 (ภาคที่สอง).

พระพุทธรูปจะช่วยแก้ปัญหาภาคใต้ได้อย่างไร? ใน สันติวิธีจากมุมมองทางศาสนา (วาริญา ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคามและคณะ, บรรณาธิการ). เอกสารประกอบการสัมมนา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศาสนาเปรียบเทียบ ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 25 มีนาคม 2548, หน้า 125-133.

Somdet Phra Nyanasamvara: The Supreme Patriarch of Thailand. In *The WFB Review: A Special Volume in Honour of His Holiness the Supreme Patriarch of Thailand on the Auspicious Occasion of his 90th Birthday Anniversary.* Vol. XL, No.4: October-December 2546 (2003):19-29.

Life and Work of Sujib Punyanubhab (1917-2000): The Father of Modern Buddhist University in Thailand. In *Buddhist Unity in the Globalisation Age* (eds. Pathompong Bodhiprasiddhinand & Suchin Thongyuak). Bangkok: Mahamakut Buddhist University for the Fourth World Buddhist Summit, under the Patronage of H.H.Supreme Patriarch and with an Approval of the Thai Sangha Supreme Council in Celebration of the 60th Anniversary of His Majesty the King's Accession to the Throne at H.R.H.Prince Chumpon Khet Udomsak Hall, during 1-5 November 2548 (2005). Pp.116-137.

9.บทความนำเสนอในที่ประชุม (Papers)

-พัฒนาการพระพุทธศาสนาในประเทศไทยอังกฤษ: ประวัติศาสตร์และสถานการณ์ในปัจจุบัน. นำเสนอ ณ ห้องประชุมใหญ่ ของสำนักงานใหญ่องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก, มิถุนายน 2546.

-ข้อบกพร่องในการตรวจชำระคัมภีร์ภาษาบาลีของนักวิชาการภาษาบาลีในประเทศไทย: ปัญหาที่รอการแก้ไขเร่งด่วน. นำเสนอในที่ประชุมคณาจารย์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, กันยายน 2546.

-*Mind and Body Medicine (ความสัมพันธ์ระหว่างกายกับจิต,โรคทางกายที่เกิดจากจิตบกพร่อง,โรคทางจิตที่เกิดจากกายบกพร่อง,การบำบัดโรคทางกายด้วยจิต).* นำเสนอในที่ประชุมคณาจารย์และนักวิจัยโครงการวิจัยธาลัสซีเมีย ประจำ สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหิดล มี ศ.พญ.ชนิภา ตูจินดา นายกสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหิดลและศ.นพ.สุทัศน์ พุเจริญ กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธาน 27 มกราคม 2549; นำเสนอในที่ประชุมสมาชิกร่วมกันคัมภีร์ทางจิตแห่งประเทศไทย มีศ.ดร.นพ.เทพพนม เมืองแมน เป็นประธาน 20 กุมภาพันธ์ 2549; นำเสนอในงานประชุมนานาชาติ มังสวิวัตินแห่งภูมิภาคเอเชียครั้งที่ 2 ณ อาคารเฉลิมพระบารมี แพทยสมาคม ชอยศูนย์วิจัย ถนนเพชรบุรี กรุงเทพมหานคร จัดโดยสหพันธ์มังสวิวัตินเอเชีย, สหพันธ์มังสวิวัตินแห่งประเทศไทย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และสมาพันธ์โรคยา โดยการสนับสนุนของ สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ระหว่างวันที่ 23-25 มีนาคม 2549.

-Some Observations on 'Hiranyagarbha' in Vedic Texts and 'Tathagatagarbha' in Buddhist Sanskrit Texts. Presented in a Buddhist Seminar organised by Department of the Study of Religions, School of Oriental and African Studies, University of London, January 1998.

-Vijnanavada School of Mahayana Buddhism: From a Perspective of Pre-canonical Buddhism. Presented in a Buddhist Seminar organised by Department of the Study of Religions, School of Oriental and African Studies, University of London, May 1998.

-Notes on the Concept of Maya in early Upanishadic Texts, early Buddhist Texts and the Bhagavadgita. Presented in a Buddhist Seminar organised by Department of the Study of Religions, School of Oriental and African Studies, University of London, June 1998.

-Problems which Hinder the Development of Buddhist Studies in Thailand. Delivered at An International Buddhist Academic Conference for the 30th Anniversary of the Post Graduate Institute of Pali and Buddhist Studies, Kelaniya University, Colombo, Sri Lanka, during 10-11 December 2005.

-Buddhist Studies in Thailand: With Special Reference to a New PhD International Programme in Buddhist Studies of Mahidol University, Yunnan Normal University, Yunnan Province, People's Republic of China, 14 February 2006.

10. กวีนิพนธ์

บทนิยามแห่งลัทธิมนุษย (รวมบทกวีนิพนธ์ พิมพ์.ศ. 2536 ระหว่างเป็นนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ศ.ดร.ประคอง นิมมานเหมินท์ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและผู้อำนวยการสถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเขียนคำนำ

11. สถานที่ติดต่อ:

ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม 10170 อีเมลล์: shpbbp@mahidol.ac.th, pathompong.bodhiprasiddhinand@st-annes.oxon.org

---

ปรับปรุงครั้งสุดท้ายเมื่อ

5 มิถุนายน 2551